

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

1. De tempore & ordine rerum spiritualium. Thema. Omnia tempus
habent. Eccles. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](#)

REGULA XXI.

De Tempore, Ordine, Devotione & Ariditate in exercitiis
spiritualibus.

EXHORTATIO I.

De Tempore & Ordine rerum spiritualium.

T H E M A.

Omnia tempus habent. Eccles. c. 3. i.

V E L:

Omnes suum tempus rebus spiritualibus impendant. Reg. 21.

Mn̄ia tempus habet, inquit Regum sapientissimus Salomon. Eccles. c. 3. i. Hebraicus textus sonat: *Omni rei est constitutum tempus.* Syrus, *Omni rei est tempus,* & tempus omni negotio sub sole. Alii vertunt: *Omni rei suum est praeviditum tempus,* limitatum & determinatum: deinde ad particularia descendens, subiungit: *Tempus nascendi,* & *tempus moriendi.* i. c. Sic flores, frondes & germina oriuntur in ve-

re; occidunt in hyeme, homines &c animalia nascuntur in infantia, moriuntur in senecta. *Tempus plantandi & tempus evellendi.* i. c. Tempus plantandi, arbores, frutices, herbas, ac tempus eas evelliendi, juxta certorum siderum ortum, praesertim lunæ, ventorum, plus viarum, ferentatum: ut exactè describit Varro & Columella L. 2. de re rustica. c. 8. & seq. Parì ratione tropologicè est *tempus plantandi,* virtutes statis temporibus, & *tempus evellendi* zizaniae vitorum; et *tempus vacandi penitentiæ.* ut in quadragesima; & latitiae spiritualiæ, ut in paschate; nunc operibus

D d 3 ele-

P E C K U R
1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

1700

eleemosynæ, ut tempore pestis, famis, belli; nunc patientiæ, ut tempore mortbi, tentationis, persecutionis: nunc operibus vita contemplatiæ, nunc activæ prout obedientia exigit. Atque hoc ipsum prescribit S. Patriarcha noster praesente Regulæ: *Omnis suum tempus rebus spiritualibus impendant.* Est enim tempus meditandi & tempus laborandi: tempus dormiendi & tempus vigilandi: tempus tacendi & tempus loquendi, tempus corpus pascendi, & tempus animam, oratione, examine, spiritualique lectione reficiendi. Verbo Omni rei suum præfinitum & determinatum est tempus, ac porissimum exercitus spiritualibus; quod nemo negligat; nemo invertat, ac ordinem perturbet; qui libimet ipse documento esse nolit.

Tria igitur nunc declarabimus; nimirum Societatis religiosis, rebus spiritualibus impendendum esse tempus suum, tempus integrum, non secus atque in reficiendo corpore, tempus proprium, & integrum observatur.

I. Quemadmodum Noëmi arcu Ecclesiæ Catholicæ ita & Societatis nostræ symbolum aut figuram esse meritò assere videmur, ad quam diuina Clementia ex misericordia sua infinita pretot myriadibus, in mundi diluvio perentibus, nos vocare dignata est. Sicut enim in arca, non solum mansiones & domicilia; sed etiam esca omnibus animalibus in eadegentibus convenientis custodiebatur: sic etiam in Societate nostra; non solum mansiones multæ, id est, domus gradus, officia & functiones; verum etiam esca multiplex om-

nibus in ea degentibus, & in qualibet gradu aut munere constitutis, apostolice servatur; quæ vitam spiritualiem conservare valeant; sine qua fame contabescant; non secus atque Noëmus cum familia & animalibus morti in arca subcubuerit, nisi pabulum pro hominum pecorinque sustentatione in arca invexisset, ac suo tempore distinxisset.

Omnis, ait Sanctus Ignatius, tempus suum, rebus spiritualibus impendant. Omnes five Superioris sunt, five subditi, Professi, five Coadjutores; five Veterani, five Novitii, Omnes suum temporebus spiritualibus impendant. Qualem vero in Societate res spirituales usurpamus? Meditacionem, orationem, vocalem, sacrificium, psalterium, rosarium, examen commune & particolare, libri spiritualis actionem, communionem, exhortationem, ceteraque functiones aleticas, quibus Spiritus nutritur, sustentatur, conservatur, robatur, ac perficitur: in quibus languet, deficit, contabescit moritur.

Ait autem tempus suum: five tempus quod curique a Superioribus conceduntur, aut constitutum fuerit: non quod omnes tempus æquale, aut æqualiter illud queant impendere; sed quilibet tempus suum. Professus suum; Coadjutor suum, Tyro suum. Sanè S. Pater noster Professis studium orationis ita commendavit, ut omne tempus, quod obedientia & charitatis operibus superest, ab aliis orando traduci voluerit. Fratres hinc tempus meditationi, sacro examini, Libro spirituali destinatum habent præter-

in quilibet
tempore
etem confi-
tientib-
us cum fu-
erit in arca
diffundit
us, tem-
pore
dant. Quo-
rum subditum
ve Veteri-
tempore
Quidam
ales manu-
Meditatio-
sacrificia-
men con-
spirituali-
x homolo-
eticas qu-
ratur, or-
citur; ite-
tabelata
ve tempa-
concluim
quod ore
aliter illud
bet tempu-
torum, oster
memenda
bedientia
et, ab in-
tres hum-
examini;
habent
practi-

præterquam quod etiam ante, in & post
labora & opera singula, mentem ad
Deum elevar, ardentiisque suspiria, ve-
luti igneas sagittas, in celum ejaculari
valent. Novitii felices sunt, quibus to-
to proprie die exercitiis spiritualibus
insumere conceditur. Denique nemini
non tempus suum conceditur, quo Spi-
ritum excolat, & nutriat; velut in Ar-
ca Noe, nec mansiones nec escae de-
erant.

II. Alterum, quod impliebitur S. Pa-
ter in inuenit & optat, est illud; ut hoc
tempus nobile, non accidamus, non
dilectemus aut in inuenimus; multò mi-
nis, ut illud studiis, laboribus, conver-
sationibus, aut aliis rebus impendamus,
similes illis, qui neglectis unionibus
conchis, reliquis nummis aureis, lutum
colligenter. Profectò si cui ad ararium
tegum aditus referatur; eà lege, ut,
quod unius duntaxat hora spatio, au-
reorum nummorum eximere libitum
est, licet sumere; quantum verò illá
horā negligeret, tantum omnibus aliis
penitū laboraret; & quanta huic diligen-
tia impendenda foret; ne hora illa
hunc fructu effueret? Ita nobiscum
agit, quando tempus aureum ex-
ercitiis spiritualibus depuratum ne-
gligimus, aut truncamus; neque e-
nim solum debito fructu pro tempore
femur, totaque æternitate privamur;
verum etiam, ob temporis pretiosi ja-
nus, pœnam non levem incurri-
mus.

Reperias quoque Religiosos Marthæ
ministris mancipatos, qui ad labores
quovis alacres; ad orandi & meditan-
di labores sint segnes; ad opera externa
manualia exultent; ad interna, ad
spiritualia exercitia, longè aliis nobis-
liora, gemant. Recordamini obse-
cro, (ait P. Joannes Paulus Oliva So-
ciatis nostræ Generalis XI. Lib. 4.
stromatum.) vaccarum, quas philistini
arcæ Domini suppauerunt; ibant au-
tem in directum vacca pergentes & mugien-
tes. Prò Deus immortalis! quoties &
graviora traxerant, & durius labora-
rant, nec mugierunt. Vix pergere coe-
perunt cum arca, & mugiunt. In sta-
bulo emunguntur & silent: tacuisse
credo, si aratum ducere per diem,
noctemque coactæ essent. Arcam sine
mugitu non trahunt. Et illas qui-
dem non miror; nam & bruta erant,

&

& fortè dolebant à se derelictos vitulos. Atverò Religiosi, Deo sacrati, Numinis supremi amici & servi, quā ratione mugitus suos obtegent? Aratrum trahunt non raro lati, semper insomnes; arcam verò orationis circumducunt, & mugunt. Similes rusticis, qui totā die in agri extuant, quos stupas, quadrante uno aris adstare sine ejulatione non posse.

Reperias etiam fortè nonnullos, sive è Magistrorum docentium, sive è Theologis scientiis vacantium numero, qui medias, aut integras noctes declamationibus, affixionibus, dramatis, comedii, thesibus ac disputationibus apparandis insomnes ducant; at meditationis horam, absque somno, aut oscitatione haud traducant. An non illos Apostolis dormitientibus rectè similes pronuntiaverimus, qui in oratione vigilare non potuerunt, in labore potuerunt? Et venit ad Discipulos suos, & invénit eos dormientes: & dicit Petrus: sic non potuisti una horā vigilare mecum? Matth. c. 26. 40. At in labore possunt. Audi ipsum inter Simonem suas commorantem Christo vigilias; Et respondens Simon dixit illi: Praeceptor per totam noctem laborantes, nihil cepimus. Audidin? Quomodo vigilare in horto, una tantum horā pro Christo, toties excitatus non potest; integrum, solidamque noctem, in lembo captandis nequicquam piscibus intentus, insomnem ducere potest. Ita accidit gloriæ vanæ cupidis, in salutis aurem negotio incurvis; libentiū remigant, quam orant; libentiū chartis & studiis, quam precibus, aut libris precatoriis impallescunt.

Reperias denique, quod dolentes referimus, religiosos novellos, in tyrocinio sat servidos, spiritualibus rebus apprimè addictos; sat docende juvenes applicatos, aut immodico sciendi ardore, aut liberiore cum proximis conversatione, pugnatim intepescere, meditationes, lectiones pias, conscientia discussiones omitte; atque ita sensu ne sensu, pristinos facili affectus recolescere; virtus religiosa pugnans respiceret; atque ad Aegyptiolas, illas & cæpas denuò aspirare: Unde tam clades & miseria? Aruit cor meum, ut Propheta regius, quia oblitus fuimus dare panem meum. Psal. 101. 5. Aruit affectus coelestium, quia oblitus sum spiritui dare pabulum rerum spiritualium & si quando bona inspirationis cogitationis semen excepero, illuc rescite: Natum aruit, quia non habuit morem & alimentum. Lucr. 8. 6.

Hujus furfuris homines spiritu negligentes, totisque se, aut studiis, aut negotiis externis, aut conversationibus ac confabulationibus dedentes, an nisi similes sunt Hebrais coelestis anno nauefā laboraneibus? Clamat Num. 21. 8. Desit panis, non sunt aquæ; anima nostra jam naufragat super ebro ihsu terribiliter. Quare misit Dominus in populum nostrum serpentes. Audite tepidi, audite spirituum neglectores; quod si pluera manna, illis non licuit panem, frigidamque oprare, quin pena mortis paterentur; licebit vobis in azymo, pristinique coelesti, furfur esurire? Quæcōque, qui cœli pane (oratione, contemplatione, lectione sacrâ) saginari voleatis, rabire cupiditate glandium poteris.

quoniam aperte discerperidis dedamini? Catecete & pavete: manna fastiditis si è cœlo pluat; pepones & cucumeres & cæpas cœroris, si eas nilus, Ägyptiaque fames excluderit. Misit Dominus in populam ignitos serpentes. Metuite, ne & vos ignoratus terpens, Draco antiquus mordet ac devoret, in mundi pericula relapsos: à neglectu meditationis, inquietabat, piissimus Bergmannus, omnis à Societate apostolica sumpli exordium. Non deserteris vocationem, nisi ante defuneritis orationem.

Quocirea; cum omnia tempus habentseriam naturalia & minima quoque, quantò magis supernaturalia & spiritualia? Ut æquum omnino sit, omnes suum tempus rebus spiritualibus impendere: nonne anima plus est, quam corpus? Si igitur corpus tantâ curâ, suo tempore palcitur; quantâ sollicitudine, anima suo tempore reficienda erit, ne fame concabefcat? Quilibet igitur tempus suum rebus spiritualibus consecret; quocunque munere aut gradu fungatur; cum ex his omnis energia ac virtus in opera alia dimanare debeat. Hæc conciones inflammant, hæc studia illuminant; hæc labores accunt ac perficiunt. Quare nemo, aut Concionatorum, aut conscientiarum arbitrorum, aut scientiarum variarum Professorum adeò demens sit, qui aureum rerum spiritua-

lium tempus, aureis, minùsque pretiosis occupationibus insumat; & cum auream colligere valeat monetam, in cupream totum sese effundat. Nemo corundem cum Pilato prolixas libens cum turbis sermones misceat; & vèl horlam colloquio cum Christo insumere recusat. Nemo Coadjutorum temporaliū ad labores externos, ita se totum applicet, ut contemplandi & orandi laborem refugiat, & cum vaccis arcam Domini portantibus, mugiat. Nemo Magistrorum nostrorum, aut Scholasticorum, ad studia promptè vigilet, & ad orationem indormiscat, ne Petro dormiturente audire cogatur: *Sic non potuisti una hora vigilare mecum?* Denique nemo vel ad recolenda studia, vel erudiendam juventutem destinatus, tantopere se vel studiorum, vel conversationis, inordinato desiderio, absorberi finat, ut exercitia spiritualia intermitat, vel cum Hebreis manna nau/eet, & furures, pepones & allia Ägypti appetat, aliquin certissime cor eius exarescat, devotionis calor inteperferet; charitas & spiritus refrigerescet; pericnöque se manifesto exponet, ut è religionis cœlo, in cœnum mundi relabatur, & ab ignito serpente, stygioque Dracone mordeatur, perimatur & deglutiatur.

Ecc

EXHOR-

